

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת פסחים, דף ס"ז

"חדלו פרוזן בישראל חדלו, עד שקמתי
דבורה שקמתי אם בישראל"

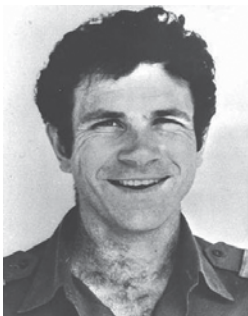
קרתא - עיר
פירכא - הפרכה

הסבר: התלמוד מספר על נבואתה של דבורה
ומביא פסוקים מהשירה שאמרה לאחר הניצחון
על סיסרא.

★ | מן ההסטוריה

מבצע אנטבה - מבצע יונתן - כדור הרעם

מבצע אנטבה, שנקרא גם "מבצע יונתן"
או "כדור הרעם", הוא מבצע צבאי שערך
צה"ל לחילוץם של בני ערובה יהודים
שנחטפו לאוגנדה. קבוצת טרוריסטים
ערבים וגרמנים השתלטה על מטוס צרפתי
שהיה בדרכו מישראל לפריז, והכריחה
את הטייסים להטיס אותו ללוב ומשם
לאנטבה שבאוגנדה. הטרוריסטים דרשו
את שחרורם של עשרות מחבלים הכלואים
בישראל, או שיהרגו את בני הערובה.
במבצע נועז, הצליחו לוחמי סיירת מטכ"ל
והצנחנים לנחות בהפתעה באנטבה,
להשתלט על שדה התעופה, להרוג את
המחבלים ולהחזיר את החטופים בשלום
לארץ. במהלך הלחימה נהרג יוני נתניהו,
מפקד סיירת מטכ"ל, והמבצע נקרא על
שמו "מבצע יונתן".

יונתן נתניהו זל
(לשכת העיתונות
הממשלתית)

סדר מועד | מסכת פסחים ס"ד- ע'
פרשת בשלח | י"א- י"ז בשבט (24-30 לינואר)

ט"ו בשבט

דף ס"ד: כך הקריבו את קורבן הפסח

את כל בני ישראל שבאו להקריב קורבן פסח, חילקו לשלוש קבוצות. בהתחלה נכנסה הקבוצה הראשונה, והלויים נעלו את שערי בית המקדש. אחר כך תקעו בחצוצרות והתחילו לשחוט את הקורבנות, ומיד התחילו הלויים לקרוא הלל. הכהנים צריכים לקבל את דם הקורבן בתוך ה"מזרק" ולהוליך אותו אל המזבח כדי לזרוקו על המזבח. בערב פסח היה סידור מיוחד: העמידו שורות שורות של כהנים, השורות התחילו במקום בו שחטו את הקורבנות ונגמרו ליד המזבח. מיד כאשר הכהן היה גומר לקבל את הדם בתוך המזרק, הוא מסר אותו לכהן שעמד לידו בשורה, והוא מסר אותו הלאה, עד המזבח. כך הספיקו לעשות הכל.

דף ס"ה: העזרה

לחצר בית המקדש קראו "עזרה". בחצר העזרה הייתה "אמת מים" (תעלה של מים), וכאשר היו צריכים לשטוף את רצפת העזרה מהדם של הקורבנות, סתמו את פתח יציאת המים של האמה, וכך היו המים עולים מתוך אמת המים ומציפים את רצפת העזרה והיא נשטפה ונוקתה.

קורבן פסח בשבת: כיצד נוהגים כשעבר פסח חל בשבת, וליל הסדר חל במוצאי שבת. הרי את קורבן הפסח צריך להקריב בערב פסח? עונה על כך התלמוד שכל מה שאפשר לעשות בערב שבת, אסור לעשות בשבת. למשל, לשאת את הקורבן על הכתפיים ברשות הרבים ולהביאו לבית המקדש - אסור, שהרי אפשר לעשות את זה בערב שבת. אבל את הקורבן עצמו מקריבים בשבת.

דף ס"ו: הלל הזקן נשיא הסנהדרין

התנא הלל הזקן התגורר בבבל, וכמאה שנים לפני שנחרב בית המקדש השני עלה הלל הזקן לירושלים. יום אחד ישבו תלמידי חכמים בבית המדרש בארץ ישראל והסתפקו מה לעשות. באותה שנה, חל ליל הסדר במוצאי שבת, והם לא ידעו מתי לשחוט את קורבן הפסח, כי אם ישחטו אותו בערב פסח כמו בכל השנים, הרי ישחטוהו בשבת, והם לא ידעו האם זה מותר.

אמרו החכמים, הבה נשאל את הלל הזקן שעלה מבבל, כי הלל היה תלמידם של התנאים שמעיה ואבטליון, ובדאי למד מהם הלכה זו.

שאלו את הלל והוא השיב: למדוני רבותי שמעיה ואבטליון שבערב פסח שחל בשבת - שוחטים את קורבן הפסח בשבת. כאשר ראו שהלל תלמיד חכם מופלג שבקי בתורה, מינו אותו נשיא לסנהדרין.

על המפה

קהילת אבאיוודאיה - אוגנדה

קהילת אבאיוודאיה היא קבוצה של מאות תושבי אוגנדה השומרים מצוות ושואפים להתגיי. היא נוסדה בשנת 1917 על ידי סמיי קאקונגולו, מושל מקומי שלמד תורה ופיתח דרך חיים של אמונה בה' וקיום מצוות. הוא ובני הכת שלו מלו את עצמם, ולמדו על חגי ישראל וכשרות מפיו של יהודי אירופי בשם יוסף. בהמשך הקימו בית ספר תורני, והקפידו להתחתן רק בתוך הקהילה. לאחר מותו של קאקונגולו מילא את מקומו תלמידו, רב סמסון. הקהילה נרדפה בימי שלטונו של אידי אמין, ורק כ-150 איש מתוכה נשארו בחיים ושמרו על אמונתם, כשהם קוראים לעצמם "קהל קדוש שארית ישראל". כיום מונה הקהילה כמה מאות חברים, השומרים את מצוות התורה לפי דרכם, ושואפים להתגיי, לעלות לארץ ולהפוך ליהודים של ממש.

בית הכנסת של קהילת האבאיוודאיה בגבעת נבוגויה, ליד העיר מבאלה, אוגנדה (Wikipedia, Amnon Shavit)

מתפללים

לפנים אירוע שיעור דיון סוער:

ביישוב מסתובב אדם שנראה תימהוני וחסר בית, גם לא נראה שיש לו משפחה, בגדיו מלוכלכים, וריח לא נעים של אלכוהול וסיגריות עולה ממנו. האיש מתנהג בסך הכל בסדר ודי חביב, אך כל ההופעה שלו לא נעימה. במשפחת כהן מתלבטים האם להזמין אותו מדי פעם לסעודת שבת, והדבר עורר דיון משפחתי סוער.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שהוא אדם מזרחי, ולא ידוע איך יתנהג ומה יעשה בבית, ואולי אחר כך הוא כל פעם ירצה לבוא, וגם הריחות העולים ממנו לא נעימים, ולכן הם מעדיפים לתת לו אוכל במקום שבו הוא נמצא אבל לא להזמין אותו אליהם הביתה.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שזה חסד גדול להזמין דווקא בן אדם כזה מסכן, וזה ישמח אותו מאוד אם מישו יזמין אותו אליו הביתה.

וא...? עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפללתם עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמד* של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

טבילת כלים

כלי חדש לגמרי - מצוה לטבול את הכלי לפני שמשתמשים בו. הראשונים כותבים שהלכה זו היא "גזרת מלך"; כשם שנוכרי המבקש להתגיי ולעבור מאומה נזכרית לעם ישראל צריך לטבול במקוה שיש בו ארבעים סאה מים, כך גם כלי העובר מבעלות של נוכרי לבעלות של יהודי צריך לטבול במקוה מים של ארבעים סאה.

הלכה זו דורש התלמוד מן הפסוק בספר במדבר שנאמר לבני ישראל לאחר מלחמת מדין: "כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהרו". הפסוק מצוה את בני ישראל להגעיל באש כלים שהם לקחו כשלהל מלחמת מדין. בפסוק זה ישנה מילה מיוחדת: "וטהרו", שהרי מכל הפסוקים שעוסקים בעניין זה כבר ידוע שאחרי שיעבירו את הכלים באש הם יהיו טהורים ומוותרים לשימוש. מכאן דרשו חז"ל שהפסוק מלמד אותנו על סוג טהרה נוסף שצריך לעשות: לטבול במקוה כלים שנרכשו מנוכרי.

מי אני?

- נולדתי ב-1937 בקיבוץ אשדות יעקב, התנדבתי לצנחנים, והשתתפתי בפעולות צבאיות רבות.
- כאשר הייתי קצין צנחנים וחי"ר ראשי פיקדתי על מבצע אנטבה.
- קיבלתי את עיטור המופת על קרב שהשתתפתי בו במלחמת ששת הימים.
- ב-1987 התמניתי לרמטכ"ל ה-13 של צה"ל.

דקות 4

ללמוד לל אף לא

0
ברית
העולם

1948
אברהם
אבינו

2238
בני
במצרים

2448
אפרים
ומנשה

2448
מלך
מזרים

2448
מלך
מזרים

2883
מלך
מזרים

2934
מלך
מזרים

3340
מלך
מזרים

3408
מלך
מזרים

3728
מלך
מזרים

3828
מלך
מזרים

3930
מלך
מזרים

4260
מלך
מזרים

495
מלך
מזרים

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מה האירוע המצויר כאן?
- 2 מתי הוא התרחש? (רמז נמצא בתוך הציור).
- 3 דגל של איזו מדינה נראה מעבר לחלון?

י"ח שבט
(אשכנז)
2. 92646197
1. י"ח שבט תשס"ז

מי אני?

- א. מפקד סיירת מטכ"ל.
- ב. קיבל את עיטור המופת.
- ג. נהרג במהלך מבצע אנטבה.
- ד. מכתביו מופיעים בספר "מכתבי יוני".

י"ח שבט

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

ה'תשכ"ט

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'תש"ס

5258
ה'תש"ס

4900
ה'תש"ס

4800
ה'תש"ס

4650
ה'תש"ס

4260
ה'תש"ס

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי

2017
70 שנה
למדינה

1969
הרב
אריה לוצין

1967
מלחמת
ששת הימים

1948
הקמת
המדינה

1947
מלחמת
העצמאות

1939
שוואה

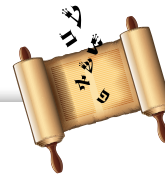
1897
הרצל

רבי יוסף
קארו

1500
העת
החדשה

1492
גירוש ספרד

510
ימי הביניים
תקופת הראשונים

דבר תורה

הנס הגדול שהתרחש בים סוף זכור בעיקר בשל קריעת הים האדירה שהתחוללה, בה עברו בני ישראל ביבשה ואחריהם דהרו המצרים שטבעו בים.

אולם, ישנו נס נוסף, גדול לא פחות, שאינו זוכה לתהודה ולתשומת לב מספקת, למרות שהוא שייך לחיי כולנו.

התורה אומרת כי אחר שנקרע ים סוף, הוא חזר למצבו הטבעי והרגיל: "וישב הים לפנות בקר לאיתנו". פעולה זו של חזרה לפעילות הרגילה של הים, המתנהל כדרך הטבע, איננה פחות גדולה וניסית מאשר קריעתו לשניים.

דרך העולם היא לזהות את ה' דווקא במצבים בהם הטבע חורג מחוקיו הרגילים, ואולם האמת לאמיתה היא שגם המהלכים הטבעיים והיום יומיים הם נס אחד גדול: "ועל ניסוך שבכל יום עמנו".

סדר מועד | מסכת פסחים, דפים ס"ז - ע"י

דף ס"ז: פסח שני

היו יהודים, שלא הקריבו קורבן פסח בערב פסח, למשל, מי שהיה טמא - אסור לו להקריב קורבן פסח. מי שהיה בדרך רחוקה - אינו יכול, כי רק בבית המקדש מקריבים קורבנות. בתורה כתוב, שיהודים אלה יקריבו קורבן פסח ב"ד באר, חודש אחרי י"ד בניסן, והקורבן הזה נקרא "פסח שני", כי הפסח הראשון כבר היה בחודש ניסן.

בהקשר הזה מופיעה בתלמוד הלכה חשובה: אם רוב עם ישראל טמא (למשל, היו בבית הקברות), לא מחכים לפסח שני, אלא מקריבים את קורבן הפסח בטומאה. ההלכה הזו נקראת: "טומאה - דחיה בציבור". שימו לב: "טומאה" - אם יש טמאים. "דחיה" - הטומאה נדחית. "בציבור" - אם רוב הציבור טמא.

דף ס"ח: אני מאמין באמונה שלמה

התלמוד בדפים אלו עוסק בין היתר באמונה היהודית במה שעתידי להתרחש באחרית הימים. על סמך התלמוד ומקורות נוספים, הרמב"ם (רבי משה בן מימון) ניסח שלושה עשר עיקרי אמונה שהם יסוד האמונה היהודית. בהקשר של אחרית הימים כתב הרמב"ם שני עיקרים חשובים: אני מאמין באמונה שלמה, בביאת המשיח, ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אהיה לו בכל יום שיבוא. אני מאמין באמונה שלמה, שתהיה תחית המתים בעת שיעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים.

דף ס"ט: קורבן חגיגה בערב פסח

"קורבן חגיגה", הוא מלשון חג. זהו קורבן שמקריבים בחג, כדי לאכול את בשרו ולשמוח בחג.

המשנה אומרת, שלפעמים צריך להקריב קורבן חגיגה יחד עם קורבן הפסח. מדוע? מפני שיש מצוה לאכול את קורבן הפסח כשמתחילים להיות שבעים. לכן, אם יש אנשים רבים שמקריבים יחד קורבן פסח אחד, איך הם יהיו שבעים? הרי לכל אחד מהם יחלקו מעט בשר מקורבן הפסח? לפיכך הם מקריבים קורבן חגיגה, אוכלים תחילה מבשרו, וכך הם שבעים.

דף ע': ספין שנמצאה בירושלים

פעם אחת, בזמן שבית המקדש היה קיים, פסע ילד יהודי ברחוב ומצא ספין ששוחטים בה צאן ובקר. הילד הסתפל על הספין מכל הצדדים וראה שאין עליה סימן, ואחר כך הוא הביא את הספין לאביו ואמר לו: "הנה, הבאתי לך מתנה לחג. יש לך ספין לשחוט בו את קורבן הפסח".

אמר לו אביו: "מי אמר לך שמוותר להשתמש בספין זהו לשחיטת קורבן פסח? אולי הספין טמאה וצריך לטבול אותה?" (כי לקורבנות אסור להשתמש בחפצים טמאים).

תשובת התלמוד לשאלה זו היא שאם מצאו את הספין ב"ד בניסן, אין צריך לחשוש שהיא טמאה, כי בודאי בעל הספין טבל אותה וטיהר אותה כדי לשחוט בה את קורבן הפסח שלו.

תפוצורת

מצאו בתפוצורת לפחות שמונה סוגי קורבנות:

ש	א	נ	ח	ט	א	ת
ל	ח	ג	י	ג	ה	ג
מ	ש	ת	א	ט	פ	ע
י	ר	צ	ש	ז	ס	ו
ם	ס	צ	מ	ד	ח	ל
ק	ר	ת	מ	י	ד	ה
ב	ת	ו	ד	ה	נ	י

שאלות חשובות

1. על איזו שאלה השיב הלל הזקן?
2. באיזה מקרה מותר לאנשים טמאים להקריב את הפסח?
3. כמה עיקרים יסודיים יש באמונה היהודית לפי הרמב"ם?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudisraeli@medison.co.il יש לצרף את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח רואה חשבון

